

Ten Reasons Why India Will *Not* Become a Superpower

Verslag van de bijeenkomst met dr. Ramachandra Guha, Den Haag, 23 juni 2010

Volgens de gerenommeerde Indiase historicus Ramachandra Guha zijn er tien redenen waarom India ondanks zijn enorme economische groei geen supermacht zal worden. Hierbij richt hij zich voornamelijk op de interne problemen van het “unieke politieke experiment” India, dat volgens de auteur niet gemaakt was om als natie te overleven. Op een bevlogen manier, die hijzelf karakteriseert als “passie met woede,” brengt hij zijn “gematigde ideeën op een extremistische manier.” De tien procent economische groei van India bevat volgens Guha “a multitude of sins.”

Volgens Guha is India een “unieke en onwaarschijnlijke” democratische staat omdat het niet volgens het klassieke Europese recept van ‘één taal, één religie en een gemeenschappelijke vijand’ is opgebouwd. India bevat een enorme diversiteit aan talen, religieuze groeperingen en culturele achtergronden. De staat is hierbij niet gebouwd op uniform nationalisme, maar op de omarming van pluralisme. Zo wordt de waarde van een bankbiljet in 17 talen vermeld en bestaat een regeringscoalitie soms uit wel 16 partijen.

Guha neemt de grondwet van 1949 als uitgangspunt voor het huidige India. Hij haalt de rol van Gandhi daarin aan, die het verleden negeerde en het huidige India creëerde. India is daarom een mythe, vindt Guha. De Indiase democratie heeft echter – ondanks het gebrek aan homogeniteit – stand weten te houden. Niet in de laatste plaats dankzij de inspanningen van Gandhi en Nehru, die de Indiase idealen en constitutie los van linguïstische en religieuze tegenstellingen hebben gevormd.

De politieke visie en het leiderschap die India toentertijd richting gaven, lijken tegenwoordig helaas te ontbreken. Een opleving van interne bedreigingen lijken 60 jaar na de onafhankelijkheid van India een feit, en het is de vraag of het land zijn interne problemen de baas kan worden. Vanuit dit perspectief formuleert Guha de tien redenen waarom India zijns inziens geen supermacht zal worden.

De eerste twee redenen voor India zijn zowel links- als rechts-extremisme. Religieus extremisme is de laatste twee decennia weer in opkomst onder zowel hindoes als moslims. Aan de andere kant van het spectrum zijn het Maoïstische rebellen die, gesteund door de tribale groeperingen die buitenspel gezet zijn door het politieke en sociale systeem, met gewapend verzet voor onrust zorgen.

De derde en vierde redenen liggen bij de politieke elite, die in Guha's ogen de Indiase politieke partijen in de laatste twee decennia omgevormd hebben tot een soort familieorganisaties. Dit zorgt ervoor dat mogelijkheden en succes in het publieke bestel bepaald worden door iemands persoonlijke relatie met de heersende families. Deze trend zorgt voor een achteruitgang van de functie van publieke instellingen als universiteiten, de politie, ambtenarij en lagere rechterlijke macht. Dit brengt de democratische noodzaak van toegankelijkheid en openheid van het publieke domein en de overheid in gevaar en zorgt voor toenemende corruptie.

De vijfde reden is de toenemende kloof tussen arm en rijk. De indrukwekkende groeipercentages van de Indiase economie weerspiegelen de groeiende industrie en commercie. Deze produceert een groep exorbitant rijken, zoals Mukesh Ambani, die voor zijn vijfkoppige gezin een huis van 27 etages ter waarde van bijna twee miljard dollar laat bouwen. Zij lijken zich weinig te bekommeren om de schaduwzijde van hun rijkdom. De ongelijkheid die ontstaat is van een destructieve aard; rurale gemeenschappen profiteren weinig van de economische groei, en boeren op het platteland worden ontheemd om plaats te maken voor multinationale ondernemingen die de grond of het bos exploiteren. Dit leidt onder andere tot een toenemend aantal zelfmoorden onder achtergestelde boeren. Guha vraagt zich af hoeveel ongelijkheid een democratie kan verdragen, en kenschetst dit fenomeen als een "ziekte in de natie."

Degradatie van het milieu is een zesde reden waarom India volgens Guha geen supermacht zal worden. Het gebrek aan regulering en verantwoord ondernemerschap zorgt voor desastreuze schade aan het milieu. Rivieren die een centrale rol spelen in het sociale en economische leven, drogen op en zijn zwaar vervuild. De toestand van de bossen en de biodiversiteit verslechteren sterk, en de slechte luchtkwaliteit in de steden heeft een grote invloed op de volksgezondheid.

De zevende reden is de apathie van de media in het aankakken van de hiervoor opgesomde problemen. De media lijken volledig te zijn bezweken onder de welvaart en *entertainment*-industrie van de middenklasse. Ze zijn hier bovendien financieel van afhankelijk – in de vorm van advertenties – en laten zich hierdoor niet kritisch uit over de corruptie in het publieke domein en de overheid. Journalisten hebben sinds de jaren '90 amper nog aandacht voor bijvoorbeeld de milieuproblematiek; de meesten zijn na die tijd omgeschoold tot financieel analist.

Het achtste probleem is de politieke chaos die inherent is aan het pluralistische politieke systeem. De laatste jaren is men in India niet gekomen tot een meerderheidskabinet, en door de uitgebreide coalities die op zowel centraal als regionaal niveau worden gevormd, is het lastig om stabiel langetermijnbeleid uit te zetten. Kleine partijen kiezen bovendien de meest winstgevende ministeries voor "kortetermijn corruptie."

De laatste twee redenen worden gevormd door de onopgeloste grensgeschillen en instabiele regionale omgeving waarin India is ingebed. In het uiterste noordoosten en noordwesten van India (in de provincies Kasjmier, Nagaland en Manipoer) zijn gewapende separatistische bewegingen actief. Regionaal is slechts 80 procent van India verenigd, volgens Guha; drie van de 28 staten streven naar onafhankelijkheid. In verschillende buurlanden (Pakistan,

Bangladesh, Nepal, Sri Lanka) heerst bovendien onrust die *spillover*-effecten heeft in India, onder andere door enorme migratiestromen. Deze problematiek heeft tevens gevolgen voor de moeizame relatie die India met buurlanden Pakistan en Bangladesh heeft.

Kortom, in de woorden van Guha: “There are too many fault lines in our society to be a superpower. As a historian I say: we are not prepared. As an Indian citizen I say: we should not even attend to.” De tien redenen geven volgens Guha aan waarom. Om te verbeteren moet India de idealen van de grondwet naleven, “nationale branden blussen,” “helen en harmoniseren.”

De tien genoemde problemen kunnen een rem op de Indiase ontwikkeling vormen, maar in welke mate voorkómen ze dat India een prominente rol op het wereldtoneel gaat spelen? Deze vraag kwam naar voren in de levendige discussie die na de presentatie ontstond. Hierin werd duidelijk dat Guha’s standpunt ook een normatief karakter heeft. India moet niet een supermacht *willen* worden, omdat de aard van een supermacht is om andere staten haar wil op te leggen, iets dat haaks zou staan op de pluralistische waarden die de basis zijn voor India’s democratie.

Dat een prominentere rol voor India niet geheel te voorkomen is werd ook duidelijk. Guha pleitte voor Indiase betrokkenheid in de internationale gemeenschap en zelfs voor een permanente zetel in de VN-Veiligheidsraad. India heeft zijns inziens ook een verantwoordelijkheid in de wereld om verantwoord om te gaan met economische groei en grondstoffen. Immers, een land met de omvang en grondstofbehoefte van India zou een continent “als een zwerm sprinkhanen kaal vreten.” Dit is des te relevanter aangezien China en India, gezamenlijk 2,5 miljard mensen, in een competitiestrijd verwickeld zijn geraakt om grondstoffen op het Afrikaanse continent.

Guha geeft toe dat de Indiase elite wel degelijk de status van supermacht ambieert. Dit bestempelt hij echter als “dwaas en misleidend” en “gedreven door mannelijk machogedrag.” Volgens Guha zullen deze ambities op niets uitlopen; het belang van de elite is niet gelijk aan het nationaal belang. Op de vraag of het waarschijnlijk is dat India als gevolg van de tien redenen zou imploderen of uiteenvallen, citeert Guha tot slot de Indiase socioloog Andis Nandy: “In India the choice could never be between chaos and stability, but between manageable and unmanageable chaos, between humane and inhumane anarchy, and between tolerable and intolerable disorder.” Hierin zal India zijn weg moeten vinden, maar niet in de richting van supermacht.